

ВИТЯГ

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІННИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

31 травня 2016 року

№ 38 - рш

Справа № 04-10/23-16

м. Вінниця

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 04-10/23-16 про порушення Брацлавською селищною радою (22870, Вінницька область, Немирівський район, смт. Брацлав, вул. Енгельса, буд.30 код ЄДРПОУ - 04325928) законодавства про захист економічної конкуренції та подання про попередні висновки у справі другого відділу досліджень і розслідувань від 13.05.2016 року № 04-146,

ВСТАНОВИЛА:

Згідно з розпорядженням адміністративної колегії Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 07.04.2016 року № 23-рк розпочато розгляд справи № 04-10/23-16 проти Брацлавської селищної ради за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом 9 частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Розгляд справи розпочато за результатами планової виїзної перевірки додержання вимог законодавства про захист економічної конкуренції Брацлавською селищною радою.

У ході розгляду справи встановлено наступне.

Брацлавська селищна рада є органом місцевого самоврядування, юридичною особою (відповідно до пункту 1 статті 16 розділу I Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Місцезнаходження юридичної особи: 22870, Вінницька область, Немирівський район, смт. Брацлав, вул. Енгельса, буд. 30; код ЄДРПОУ - 04325928.

Повноваження та порядок діяльності селищної ради визначений Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». У своїй діяльності Брацлавська селищна рада керується Конституцією України, законами України, Указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, іншими законодавчими актами.

Брацлавська селищна рада діє на підставі Статуту територіальної громади смт. Брацлав Вінницької області.

Виконавчим органом Брацлавської селищної ради є виконавчий комітет.

Відповідно до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів міських, селищних, сільських рад відноситься, в тому числі, організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі.

Законом України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

За результатами аналізу рішень Брацлавської селищної ради та виконавчого комітету Брацлавської селищної ради, прийнятих протягом 2013-2015 років та січня-березня 2016 року, встановлено наступне.

Рішенням виконкому Брацлавської селищної ради від 29.04.2013 № 23 «Про надання дозволу на розміщення торгової точки в смт. Брацлав (*інформація з обмеженим доступом*)» надано дозвіл ФОП (*інформація з обмеженим доступом*) на розміщення торгової точки в смт. Брацлав (*інформація з обмеженим доступом*) для здійснення торгівлі господарськими товарами та будівельними матеріалами.

Рішенням виконкому Брацлавської селищної ради від 29.04.2013 № 24 «Про надання дозволу на розміщення торгової точки в смт. Брацлав (*інформація з обмеженим доступом*)» надано дозвіл ФОП (*інформація з обмеженим доступом*) на розміщення торгової точки в смт. Брацлав (*інформація з обмеженим доступом*) для здійснення торгівлі непродовольчою групою товарів.

Також 33 сесією Брацлавської селищної ради 6 скликання від 18.03.2014 року було прийнято рішення «Про встановлення режиму роботи приватних підприємств торгівлі на території смт. Брацлав».

Відповідно до чинного законодавства торговельна діяльність регулюється Господарським та Цивільним кодексами України, Законом України "Про захист прав споживачів", Порядком провадження торговельної діяльності та правилами торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів (далі - Порядок), затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833, та іншими актами законодавства.

Відповідно до статті 1 Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (далі - Закон про дозвільну систему) дозвільна система у сфері господарської діяльності - сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, державними адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру, переоформленням, видачею дублікатів, анулюванням документів дозвільного характеру.

Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Відповідно до статті 31 Господарського кодексу України дискримінацією суб'єктів господарювання органами влади визнається, зокрема, встановлення заборон чи обмежень стосовно окремих суб'єктів господарювання або груп підприємств. Дискримінація суб'єктів господарювання не допускається.

Збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг раніше стягувався відповідно до норм податкового законодавства, зокрема Закону України "Про систему оподаткування" та Декрету Кабінету Міністрів України від 20.05.1993 № 56-93 "Про місцеві податки і збори", у зв'язку з чим, місцевими органами влади було запроваджено видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та сфери послуг.

Однак з набранням чинності 05.10.2006 частини першої статті 4 Закону про дозвільну систему правових підстав на оформлення та видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та сфери послуг (і подібних до нього) немає, оскільки необхідність одержання такого документа не передбачена жодним законом України.

Верховною Радою України 02.12.2010 прийнято Податковий кодекс України, підпунктом 1 пункту 2 розділу "Прикінцеві положення" якого передбачено, що з 01.01.2011 втратили чинність, зокрема, Закон України "Про систему оподаткування" та Декрет Кабінету Міністрів України від 20.05.1993 № 56-93 "Про місцеві податки і збори". Тим самим збір за видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та сфери послуг скасовано.

Крім того, Законом України від 17.02.2011 № 3038-VI "Про регулювання містобудівної діяльності" внесено зміни до Закону України "Про благоустрій населених пунктів", положеннями якого скасовано повноваження сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів в частині надання дозволу на розміщення на території об'єктів благоустрою, будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торговельного та іншого призначення.

Таким чином, надання дозволу на розміщення об'єкту торгівлі селищною радою не передбачено чинним законодавством.

Відповідно до підпункту 4 пункту "б" статті 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (далі - Закон про місцеве самоврядування) до делегованих повноважень органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку віднесено встановлення за погодженням з власниками зручного режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.

У той же час пунктом 13 Порядку визначено, що режим роботи торговельного об'єкта та закладу ресторанного господарства, що належать до комунальної власності, встановлюється органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства.

Враховуючи те, що Закон про місцеве самоврядування має вищу юридичну силу, саме органи сільських, селищних, міських рад мають погоджувати з власниками підприємств, установ та організацій сфери обслуговування (в т.ч. торговельної) незалежно від форм власності зручний режим роботи, а не навпаки. Крім того, дана норма не надає органу місцевого самоврядування жодних дозвільних повноважень.

Виходячи з визначення дозвільної системи у сфері господарської діяльності відносини між органами сільських, селищних, міських рад щодо погодження режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування з суб'єктом господарювання (власником таких об'єктів) не підпадають під дію Закону про дозвільну систему, оскільки такі відносини не можуть бути пов'язані з отриманням будь-яких документів дозвільного характеру.

Крім того, слід зазначити, що узгодження встановлення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування в Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженому Законом України від 19.05.2011 № 3392-VI, відсутня. Процедура такого погодження чинним законодавством не передбачена.

Отже, режим роботи підприємств, установ, організацій сфери обслуговування суб'єкти господарювання (власники) встановлюють самостійно, а у вищезгаданих випадках, передбачених законодавством, орган місцевого самоврядування звертається до такого суб'єкта з метою узгодження встановленого режиму роботи з обов'язковим дотриманням останнім особливостей продажу окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів, здійснення різних видів торгівлі, роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства.

На розпорядження № 23-рк від 07.04.2016 про початок розгляду справи Брацлавська селищна рада листом від 19.04.2016 № 160 повідомила про визнання рішень виконкому Брацлавської селищної ради від 29.04.2013 № 23 і 24 та рішення 33 сесії Брацлавської селищної ради 6 скликання від 18.03.2014 року такими, що були прийняті з порушенням діючого на той час законодавства.

Подання про попередні висновки від 13.05.2016 року № 04-146 у справі № 04-10/23-16 направлене Брацлавській селищній раді з листом від 17.05.2016 № 04-10/690.

На подання про попередні висновки інформації, зауважень та заперечень від Брацлавської селищної ради до територіального відділення не надходило.

Таким чином, дії Брацлавської селищної ради в особі її виконкому по прийняттю рішень від 29.04.2013 № 23 та № 24, якими надано дозволи ФОП (*інформація з обмеженим доступом*) та ФОП (*інформація з обмеженим доступом*) на розміщення об'єктів торгівлі, необхідність одержання яких не передбачена чинним законодавством, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Дії Брацлавської селищної ради щодо прийняття рішення 33 сесії селищної ради 6 скликання від 18.03.2014, яким приватним підприємствам торгівлі на території смт. Брацлав встановлено режим роботи, суперечать загальним принципам господарювання, які визначені у статті 6 Господарського кодексу України, в частині заборони незаконного втручання, зокрема, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини та є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Виходячи з викладеного, керуючись статтями 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції України», пунктами 8, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.12.2001 № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (зі змінами в редакції розпорядження від 29.06.1998 № 169-р), адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України :

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії Брацлавської селищної ради (22870, Вінницька область, Немирівський район, смт. Брацлав, вул. Енгельса, 30; код ЄДРПОУ - 04325928) щодо прийняття виконкомом Брацлавської селищної ради рішень від 29.04.2013 № 23 та № 24, якими надано дозволи ФОП (*інформація з обмеженим доступом*) та ФОП (*інформація з обмеженим доступом*) на розміщення об'єктів торгівлі в смт. Брацлав, необхідність одержання яких не передбачена чинним законодавством, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом 9 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

2. Визнати дії Брацлавської селищної ради щодо прийняття рішення 33 сесії Брацлавської селищної ради 6 скликання від 18.03.2014 року «Про встановлення режиму роботи приватних підприємств торгівлі на території смт. Брацлав», яким суб'єктам господарювання встановлено режим роботи об'єктів торгівлі, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом 9 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - антиконкурентні дії органу

місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання його копії.

Голова адміністративної колегії,
голова територіального відділення

М.В. Слободянюк

Члени колегії

О.В. Вихованець

В.В. Одобецька

Н.В. Соловей

С.В. Сельська

Секретар

Л.В. Данильченко

ПІДГОТУВАВ:

Головний експерт ВДР

_____ В.Є. Петрук

31.05.2016

ПОГОДЖЕНО:

*Головний спеціаліст-
юрисконсульт*

_____ Ю.П. Драпак

31.05.2016